

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H
N

Ø R R E

I

NR. 12 - 1968 - 60. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Hans kærligheds dyb udgrundes ej

Det er en linie af en julesalme. Denne linie fortæller: Her er noget, ingen bliver færdig med at lytte til, noget, ingen bliver færdig med at modtage, noget, ingen bliver færdig med at glædes over, noget, ingen bliver færdig med at takke for.

Vi bliver aldrig færdig med julens budskab. Det tåler at blive taget frem hvert eneste år, vi får lov at leve. Det tåler at blive brugt hver eneste dag, vi får givet.

Hans kærligheds dyb udgrundes ej. Så skal vi ikke tro, at vi kan udgrunde det, så skal vi ikke tro, at vi kan forklare det, men det må fylde os med undren.

Skal jeg sige noget konkret om dette uudgrundelige og dette uforklarlige, så vil jeg sige det med noget, der bliver fortalt om kirkefaderen Hieronymus, der levede knap år 400 efter Kristi fødsel. Han fortæller: Når julen kom, var det ham, som om han stod ved krybben med Jesusbarnet, sigende:

Hvorledes skal jeg gengælde dig dette? Jeg vil give dig noget, alle mine penge. – „Nej“, lød svaret, „mig tilhører jo i forvejen himmel og jord, jeg behøver intet, men giv deraf til de fattige, så vil jeg betragte det, som om du havde givet mig det“. Men, jeg ville dog gerne give dig selv noget. – „Så giv mig da din synd, din onde samvittighed og din fordømmelse“. „Ak, jeg tænkte, at du ville have noget godt af mig, og nu ser jeg, du vil have, hvad der er ondt hos mig. Så tag da, hvad mit er, og giv mig, hvad dit er, så bliver jeg hjulpet til det evige liv“.

O, han oplukker på ny den dør
til glædens paradís,
som længe for os stod lukket før,
ham være lov og pris.

Hans kærligheds dyb udgrundes ej.

E. Mejdabl.

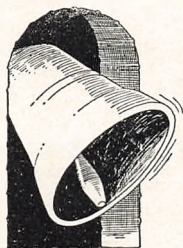
Nu tændtes lys i skyggers land

Hvem ringer klokkerne for? Nu ved juletid er det spørgsmål ikke svært at besvare. For klokkerne ringer for os allesammen. De ringer for de små, som glæder sig vanvittigt til juleaften. De ringer for dem, hvor glæden er mere behersket – og for dem, der slet ikke venter sig noget. De ringer for dem, for hvem det er livets glæde at tilhøre og tjene den levende Gud; og de ringer for dem, der kun er på hat med Vorherre. De ringer for dem, der kun gæster kirken ved jordefærd – og juleaften. Nej, der findes ikke noget mere demokratisk end julens klokker. *De ringer for os alle* – og de indbyder os alle til at få del i julens glæde.

Hvor ved jeg det fra? Jeg ved det såmænd fra en engel, så det må være betryggende nok. Jeg ved det fra den engel, der julenat stod foran markens hyrder og sagde: *Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket.* Hele folket, det var altså først disse hyrder. På billeder ser de altid så rare ud. Men det er da slet ikke sikkert, at de alle har været gode søndagsskolebørn. Men glæden var beregnet for disse hverdagens folk. Og *hele folket*, det var også de mange, som efter en kejserlig befaling gik for at „lade sig indskrive“. Ikke blot skulle de altså betale skat, men de skulle endda rejse til hver sin hjemstavnskommune, så det var en rigtig besværlig og kedelig affære; men glæden var også for dem. Den var også for værten i Bethlehem, ham, der afviste Gud, da det havde behaget Gud at tage skikkelse af et lille barn. Og kejseren, som flød ovenpå, kejseren, som mente, at han kunne få alt, hvad han pegede på. Ja, i denne sammenhæng hørte han med til *hele folket* – og også kejseren kunne nok trænge til den store glæde, som englen forkyndte.

Hele folket, det er også os. Os der, hvad enten vi ved det eller ej, sidder i mørket. Os, der ikke selv kan magte dette liv. Os, der er syndens trælle. Os der, henvist til os selv, er hjælpeløse. Os, der somme tider synes, at der slet ikke er noget ved det hele. Nu kimer det til julefest for os. Nu forkyn-der englen den store glæde.

Indledningen til første afsnit af pastor Johs. Müllers bog: „Lys i skyggers land“. Udgivet 1968 hos Lohse.

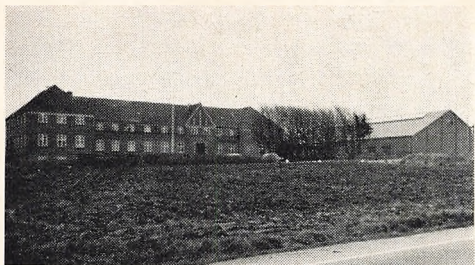

Et 150 års jubilæum

Midt i en „poptid“, hvorom der ikke skal siges noget ondt, er det måske alligevel på sin plads at minde hinanden om, at en af de melodier vi sikkert alle synger juleaften, netop i år fejrer 150 års jubilæum. Det drejer sig om melodien til „Glade jul“, hvis originale tekst „Stille Nacht“ også blev forfattet samme dag.

Det var en hjælpepræst, Joseph Mohr, som skrev salmen til julegudstjenesten i den lille by Oberndorf ved Salzburg. Hans ven, læreren Franz Gruber, komponerede melodien, som nu kendes over store dele af verden.

Både i Oberndorf og i Wagrain, hvor Mohr levede i sine sidste præsteår, samt i Hallein, hvor lærer Gruber havde sit sidste tjenestested, holdes der hvert år juleaften en lille mindehøjtidelighed – i Oberndorf finder den sted ved det lille „Stille Nacht-kapel“.

Julebudet

Hermed ønsket om en god julefest for alle bladets læsere.

Dermed kunne jeg godt slutte mit juleønske på den almindelige danske julekortmanér. Men en eller anden kunne vel så finde på at spørge: „Hvad lægger du personligt i ordet *god*“?

Dermed mener jeg en jul, der senere i dit liv vil stå som et minde, du vil værne om og se tilbage på med glæde. Ja, endog med så stor en glæde, at den vil lyse, selv om du vil stå midt i tilværelsens kriseøjeblikke. Jeg kan også sige – en glæde ingen kan tage fra dig. Hvis du oplever en sådan julefest, har jeg ikke nødvendigvis at sige noget om, hvordan den skal forme sig. Dog dette – *du* er selv med til at skabe jul i de ydre rammer. Julens indhold blev skabt for ca. 2000 år siden, og det kan du ikke røkke – og skal heller ikke.

1968 var et år, hvor ungdommen rejste oprørsfanen som aldrig før. Som sidste stormløb blev julen jo også „*syndebuk*“. Derfor skal min julehilsen være et vers af Hostrups julesalme:

*Julebud under storm og torden
melder og giver fred på jorden.
Fred til at stride vor strid med mod,
fred til at vente på enden god,
højt under medbør og dybt i sorgen,
fred for både i dag og i morgen.*

Hvor giver det tryghed i sindet at læse dette vers. Julen med fredsbudskabet – tænk

JULE HILSENER

om alle – også ungdomsoprørerne – fattede og begreb dette.

Jeg ønsker også som god skik er „*godt nytår*“ også her med et vers af Hostrup. (Har I fejret hans 150 års fødselsdag?). Han skriver sådan:

*Følg ej med strømmen, men følg med tiden,
hvis du vil holde dig ung i striden.*

Måtte denne jule- og nytårshilsen være et bud fra os, der i dag står på den gamle skole og føler, at vi selv har brug for julens budskab – og at det nye år vil stille krav.

Familien Mogensen.

En umistelig glæde

Der siges så ofte, og det siges med rette, at det gode får så hastig en ende. Hvor er det godt, at vi i vor usikre tilværelse har mulighed for at finde en glæde, der består.

„Grenen fra livets træ står skønt
med lys som fugle på kviste;
det barn, som sig glæder fromt og kønt,
skal aldrig den glæde miste“.

Ingemann.

Hermed sender vi vor hjerteligste tak og vor kærligste julehilsen til alle vore tidligere elever og medarbejdere. Vi håber, vor hilsen også når jer, der bor på Island, Grønland og Færøerne.

Kirsten, Agnes og A. Kristensen.

Lyset

Som børn lad os holde den dejlige fest,
som børn lad os byde barn Jesus til gæst,
som børn lad os takke for frelsen, vi fik,
som børn lad os lege med strålende blik.

Dejlige jul,
signede jul!

Om kærterne slukkes, dit lys går ej ud,
men en gang det tændes for evigt hos Gud.

Med dette lille vers af Vilh. Gregersen sender jeg alle bladets læsere de bedste hilsener med ønsket om en god og velsignet jul.

„Jeppe“.

Og dette skal være jer et tegn -

(Lukas 2, 12)

Hvor ser vi dog mange tegn på, at julen nærmer sig. Børnenes julekalender har begyndt at åbne sine døre til lige stor fryd for store og små. Der klippes, pyntes, købes ind og bages, alt imens vor mor (som sædvanlig) bedyrer, at i år bliver hun ihvertfald ikke færdig til jul.

Vi smiler ved os selv og ved, at det er et af de bedste tegn på julens snarlige komme. – Jo, vi ser mange tegn, og vi glæder os over dem alle.

Men hyrderne? Til dem lød det: „Og dette skal være jer et tegn. I skal finde et barn, svøbt og liggende i en krybbe“. – De gik efter dette ene tegn og fandt den sande juleglæde.

Og det skal da være vor julehilsen, at ikke de mange tegn må blive os en hindring, så vi ikke ser det dybeste i julen *tegn*: Eder er i dag en Frelser født.

Glædelig jul!

Kirsten, Tove, Astrid, Arne,
Bendte og Otto Grønbæk.

JULESANG

Af NIELS ANESEN

Nu prøver vi på barnlig vis
at holde jul igen,
og tænder lys i vore hjem
for børn og slægt og ven.
En lille kreds går hånd i hånd
og synger julen ind
med barnlig glæde, barnlig tro
med fred i vore sind.

Den lille kreds er verdens håb
mod had og vold og strid,
for her er fredens varme lys
i krigens mørke tid.
Hver vennekreds, hver hjemlig sang
i julens blide kor
er alle længslers fakler tændt
for lys og fred på jord.

Troskyldigt prøver vi på ny
at synges julen ind
med julens bud om fred på jord
om fred i alle sind,
så stridens mænd går hånd i hånd
med kærligt sind og sang
i hjemmets kreds med barn og ven
i fredens lys – engang.

EN JULELEGENDE

Frit gengivet af Laurits Kaag

Der fortælles, at da Gud omsider kom i tanker om, at vi i den nordvestlige del af Europa skulle have et juletræ (det må have været i eventyrdigteren H. C. Andersens tid, jvnf. hans uforlignelige „Grantræet“ og „Den lille pige med svovlstikkerne“), foregik det på følgende måde:

Jesus kaldte på de tre betroede engle, der repræsenterer den kristne læres grundværdier: Troen, Håbet og Kærligheden. Han sagde til dem: Vil I i fællesskab finde frem til det træ, der bedst kan symbolisere mit rige på denne del af jordkloden.

De søgte med flid og drøftede forskellige emner, men snart fandt de ud af at blive enige om, at grantræet måtte det være.

Troen sagde: Se på dets ranke holdning og slanke form. Det står jo her på jorden og peger lige lukt ind i himlen, og så er dets grønne kviste et væld af korsets tegn. Tænksomme mennesker vil sidde de glade juleaftener og tænke frem til det fundamentale i Kristi evangelium.

Det er som talt ud af mit hjerte, sagde Håbet, og for mig er der yderligere dette at fremhæve, at just dette træ har frimodighed til, under alle forhold, både sommer og vinter, at bære sin friske grønne dragt. Under efterårets barske storme og kolde ruskregn og i vinterens dystre mørke lyser det op blandt skovens nøgne stammer og venter forhåbningsfuldt på våren, der skal klæde også dette i bryllupsdragt.

Ja, I har ret, sagde Kærligheden, jeg bifalder fuldt ud og tilføjer yderligere, at dets tætte grene velvilligt har ydet og sikkert fremover fremdeles vil yde ly og læ til mangt et forfrossent væsen, mangan forskræmt lille fugl har fundet beskyttelse i dets grene, når den var jaget næsten til døde af en grisk rov-fugl, og så giver dets frugter mad til mangt et overset, måske ringeagtet lille kræ i skovens mangfoldige fauna.

— — —
Men nu vil vi da rigtignok give træet noget af vor overflod, sagde de alle tre som med én mund.

Håbet var denne gang, som ofte før og siden, hurtigst i vendingen og sagde: Jeg sætter en stjerne øverst i træets topskud.

Ja, og jeg sætter lys på hver eneste af træets grene, sagde Troen. Alle skal de lyse og varme, mens de hver for sig peger opad med en levende flamme, og så samles de mange i ét lyshav.

Og jeg, sagde Kærligheden stilfærdigt og varmt, jeg lægger ved juletræets fod et væld af gaver til uddeling blandt børn, unge, ældre og gamle; store og små gaver imellem hinanden. Der er jo et ord, som siger, at det er saligt at give. Det kan forøvrigt også være saligt at modtage.

Denne samtale foregik på en kæmpehøj et stykke fra skoven, for at ingen af træerne skulle blive kedede af det, og granerne ej heller vigte sig.

Mens de tre engle sad der eftertænksomt stille og hvilede sig lidt, syntes de ganske bestemt, det var, som om en sky gled lidt til side. Frelseren smilte til dem, og så sagde han: Det var et godt valg!

Siden hen har mangfoldige mennesker sagt det samme.

(Ukendt forfatter).

Må jeg

gennem disse linier ønske forhenværende elever og medarbejdere, skolens venner og dens nuværende stab en god jul og et velsignet nytår.

Det står forholdsvis godt til med mit helbred, men jeg må nok i år nedskære den private korrespondance i væsentlig grad.

Min julehilsen og mit nytårsønske kan jeg udtrykke med et vers af digterpræsten Vilhelm Gregersen; han byder Livets Fyrste velkommen:

*Velkommen! Vi har dig så inderlig kær
vor Frelser du milde!
Velkommen med glædens det evige skær
i hjertet så stille!
Du lysne, du frede, du styrke vor sjæl!
-- Du sige, når verden os byder farvel:
Velkommen!*

Laurits Kaag,

Femmøllevej 10, 8240 Risskov.

Livet er: at blive kristen

Franz Kafka skrev mange ting, bl. a. dette: „Ikke fortvivle, heller ikke over at du ikke fortvivler. Netop, som alting synes at være slut, er nye kræfter undervejs, det betyder netop, at du lever“.

Hvad har det nu med jul at gøre?

Et menneske blev født. Senere gik dette menneske rundt og sagde en hel masse, som var ganske revolutionerende. Han sagde bl. a., at mennesket har et liv, som man kan bruge til mange forskellige ting, men at man i virkeligheden kun kan bruge det til et eneste, nemlig til at leve. Det burde der ikke være noget revolutionerende i, men det er der. Thi vi bruger netop livet til mange tusinde forskellige ting og opdager aldrig, at vi har et liv. Til sidst hang han på et kors og skulle dø. Dér tilgav han sine fjender og viste dermed noget om, hvad det vil sige at leve.

Hvad sagde han egentlig?

Han sagde klart og tydeligt, at mennesket er bundet til nederlaget.

Hvis I ønsker at blive kristne, så rammer I ustandseligt en umulighed, som I ikke kan flytte. Desuden er det højest sandsynligt, at I mister livet derved. I hver eneste situation, som I kommer i, er I tvunget til at yde en indsats, som I faktisk er ude af stand til at yde, f. eks. er I tvunget til at genopvække det menneske, som I af vanvare er kommet til at køre ihjel, og det kan I ikke, hvilket

kort og godt betyder, at I er bundet til aldrig at kunne blive, hvad I skal blive, nemlig kristen. I er bundet til aldrig at blive et menneske, der lever. Det er et nederlag. „Det er slut“, siger Kafka.

Og hvad siger han så?

Når I står dér og opdager, at I umuligt kan blive kristne, fordi kravet er for stort, da bliver I det måske. Nye kræfter, som betyder, at I lever, er måske undervejs. I opdager måske, at I har fået kræfter til at møde det næste nederlag. I oplever måske, at nederlaget er blevet til vækst, til dybde, til kraft, til liv. Normalt standser I, når nederlaget rammer jer, og bliver stående på det sted, hvor I blev ramt. Nogle hyller sig endda ind i nederlaget og gør det til en undskyldning. Andre dyrker det og gør det til vane, måske endog til religion. Nederlaget betyder i de fleste tilfælde, at I dør. Men i nederlaget skal I blive til, blive kristne. Bliver nederlaget til vækst, til dybde, til liv, da lever I. Men bliver det til det modsatte, da er I døde. I nederlaget afgøres det, om I lever, eller om I er døde.

Nogle dage før Kim Malthe-Bruun blev skudt, skrev han fra cellen: „Husk, at al smerte bliver til lykke, men kun de færreste vil nogensinde indrømme det overfor sig selv“. De hyllede sig i smerten, og vanen fik dem til at tro, at det stadig var smerte, og de hyllede sig stadig i den. Sandheden er, at der efter smerte kommer dybde, og efter dybden kommer frugt“.

Hvad mente han med det?

Han mente bare, at tanken om ham, den døde Kim, ikke måtte stille sig imellem den, han skrev til, og så livet. Han mente ikke, at vedkommende skulle glemme ham, men at sorgen, smerterne og nederlaget, der fuldbyrdedes den morgen, skuddene faldt, og han sank sammen ved pælen, skulle blive til dybde, til LIV, som gav det efterfølgende liv, hvori han altså ikke deltog, dybde.

Hvad gør Jesus?

Han hænger på korset og ved, at han skal

dø. Han standsede ikke. Selv da han skulle dø, gjorde han alt for at leve. Han gjorde noget, der egentlig er umuligt. Det var egentlig det, han døde af. Han tilgav sine fjender og gjorde derved noget, som ingen lov kan indeholde. Selv stillet overfor døden spekulerede han ikke som rasende på, hvordan han skulle undgå at dø, men på hvordan han i døden skulle gøre sig til et menneske, der levede. Dermed siger han til os: Brug jeres liv til at leve.

At I trækker vejret, betyder ikke, at I lever. I står uafbrudt i en situation, hvor I er nødsaget til at gøre noget, som ingen lov kan indeholde. I vil gerne gøre det med ord, med god vilje, med pænhed, med moralsk renhed, med tanke osv. Men det er ikke nok. I må bruge det liv, I har, hvilket utvivlsomt får til følge, at I mister det. Det er næsten bombesikkert, at I mister livet, hvis I ønsker at leve i den situation, I befinder jer i. Hvis I ikke vil svigte, må I i de fleste tilfælde give jeres liv, men døden har i denne sammenhæng ingen betydning. I vil møde nederlaget, men I vil opleve dybden, og når I oplever den, vil I forstå, hvor lidt det betyder, at I skal dø. I har nemlig levet evigt.

Hvad siger Kafka?

Menneskene bygger på en mening, og når en mening braser sammen, braser det hele sammen, og man ender i den fortvivelse, hvor man både fortvivler over, at man fortvivler, og at man ikke fortvivler. I den fortvivelse bor ethvert menneske, hvis det bare åbner øjnene, thi der er ingen mening, hvilket heller ingen betydning har. Det har derimod betydning, at man i den situation omdanner ørken til vækst, siger ja i stedet for nej, kort og godt, at man lever i den, dvs. at nye kræfter er undervejs, at der f. eks. er liv i én, når man dør.

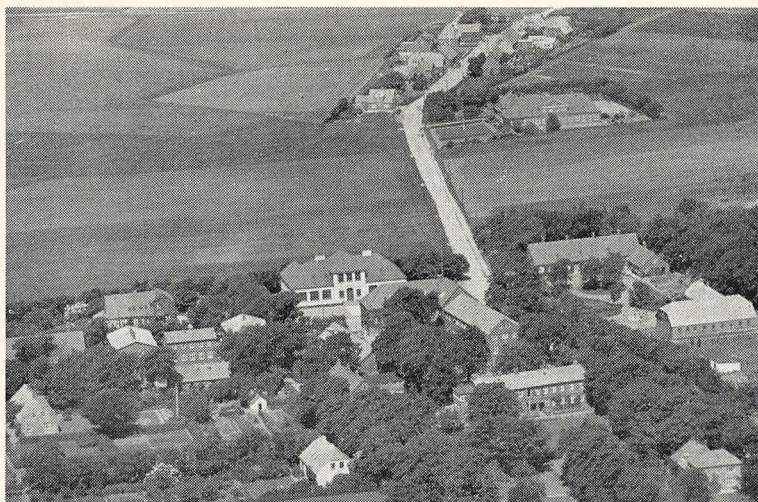
Hermed glædelig jul!

Arne R.

Ingen lov er så god at følge som sandheden.

*Jydske Lov.
(1241).*

*Et blik over
seminariebyen,
hvor man ser
nogle af de gamle
bygninger*

HØJSKOLEMINDER fra vinteren 1903-04

På opfordring skal jeg prøve på at fortælle lidt fra mit højskoleophold i Nr. Nissum vinteren 1903-04, et par oplevelser, som måske kan interessere nuværende elever.

Sidst i november 1903 strandede det norske skib „Capella“ tæt ved Bovbjerg Fyr. Vi landbrugselever, ca. 30, talte sammen om denne stranding, de fleste af os havde aldrig set Vesterhavet, lysten til at tage derud var stor. Vi talte så med forstander Andreasen og lærerne Sandbæk, senere forstander på Tommerup Højskole, og landbrugskandidat Rasmussen, dengang ejer af gården Byskov, om det kunne lade sig gøre, at vi udeblev fra timerne på højskolen en dag og i stedet for drog ud til Vesterhavet. Vi fik straks tilladelsen, for vi var kommet på skolen ikke alene for at lære noget, men også for at se og opleve noget. Hvor mindes jeg forstander og lærere med stor taknemmelighed, de ville, tror jeg, gøre alt hvad de kunne, for at vi kunne få så meget som muligt ud af vort højskoleophold.

Før solen endnu havde vist sig i øst, drog vi afsted den 1. december 1903, det var end-

nu mørkt, det gjaldt om at gøre dagen så lang som muligt, for vi skulle gå det meste af vejen, cykler var der ingen af os, der havde, og biler eksisterede ikke i vor bevidsthed, men det gjorde ikke noget, vi var vant til dengang at benytte apostlenes heste.

Vi gik så den vante vej til Lemvig, hvor vi tog toget til Bonnet station, derfra videre til fods til Bovbjerg, hvor vi fik lov til at gå op i fyrtårnet helt op til fyrlyampen, 4 ad gangen. Vel nedkommet blev vi anmodet om at skrive vore navne i gæstebogen. Derfra ud til havet, ud til skrænten, hvor var der dybt ned til strandbredden, jeg husker, at der lå nogle rester af stuehuset til en gård, resten havde havet taget; ikke langt derfra stod et monument for folkeførereren fra provisorieårene, skolelæreren på Bogø C. Berg, folkevittigheden kaldte ham kongen på Bogø; jeg husker, der var stor sorg, man kan vist godt sige landesorg, da han døde. Mon dette monument også er styrtet i havet.

Vi gik videre ned på stranden, store bølger væltede ind mod land, havet var i stærkt oprør, vi måtte råbe til hinanden for at blive

hørt; vi, der aldrig havde set Vesterhavet før, var ganske overvældet af dette syn. Ude på havet lå fiskerbåde, der var sejlet ud på et tidligere tidspunkt, og red stormen af, det var ikke muligt for dem at stå ind til kysten. Længere ude kunne man se et større skib tage en fiskerbåd på slæb.

Det strandede skib, der var lastet med tømmer, var knækket midt over, den ene halvdel stod ude på revlen, den anden var kastet helt ind på land, det flød med tømmer, jernbeholdere og meget andet, så vi måtte gå med forsigtighed og vare os for bølgerne. Vi fortsatte langs stranden sydpå, hvor vi traf en strandfoged, der gerne ville fortælle os om forliset. I et rum i hans gård lå to af de omkomne søfolk, der var drevet i land på hans distrikt, de var lagt i kister og skulle nu sendes til deres hjemsted langt borte.

Vi fortsatte vor færd tværs over markerne til Ramme station, hvor vi tog toget til Lemvig, derfra til fods til højskolen, dygtig trætte var vi ved hjemkomsten, men et minde rigere. Dagen efter var vi friske igen, vi var jo unge dengang.

Endnu et minde dukker op i min erindrings. En lørdag aften forlod vi højskolen med kurs mod Harboøre, vi var indbudt af Harboøre-folkene til at være deres gæster lørdag-søndag. Sammen med en kammerat blev jeg indkvarteret hos en fhv. fisker, som bl. a. fortalte os, at han var iblandt dem, der var på havet hin forfærdelige 21. november 1893, da 23 fiskere druknede. Den båd, han var med, blev ude på havet natten over, der ved reddede de livet. Søndag formiddag deltog vi i gudstjenesten i Harboøre gamle kirke. Hvad præsten prædikede over, husker jeg ikke, udover at han talte meget om, at vi skulle bære fuldmodne aks og ikke golve aks. Om eftermiddagen var vi, min kammerat, for nylig afdøde Hans N. Frandsen, og jeg sammen med fiskeren ved stranden. I modsætning til den første gang, jeg så Vesterhavet, var det nu blikstille og smilende; jeg kan huske, at vores vært sagde, at hvis det ikke havde

været søndag, ville han have sejlet en tur med os, „men vi arbejder ikke om søndagen“. Hans Frandsen og jeg sagde senere til hinanden, at vi ville nu alligevel gerne have haft den sejltur med. Senere på eftermiddagen deltog vi i et møde i missionshuset. Taler var en fra skolens lærerstab, om det var forstanderen eller en af lærerne, erindrer jeg ikke. Senere under mødet blev der fremdraget en sag, der lå den fattige fiskerbefolkning meget på sinde. En fisker rejste sig og meddelte, at en elev på en amerikansk missionskole, som befolkningen i Harboøre havde kendskab til og forbindelse med, stod i fare for at måtte afbryde sin uddannelse på grund af pengemangel. Straks rejste en anden fisker sig og sagde, at de penge skulle og kunne skaffes, for som han sagde: „Gud vil nok gengælde os med så rig en fangst, at vi rigeligt får pengene igen“. Pengene blev skaffet til veje, og mange år senere havde jeg i Kjellerup missionshus den oplevelse at høre denne missionær fortælle om arbejdet på missionsmarken, herunder at han havde været ude for et røverisk overfald og blev bortført, alt blev ham frarøvet, kun salmebogen fik han lov til at beholde, den blev hans trøst under fangenskabet.

I september sidste år kom jeg forbi min gamle højskole, jeg standsede og gik ind, man var ved at ombygge min gamle skole, det gjorde nu ondt, gerne havde jeg set skolen uforandret ikke alene for min egen skyld, men også fordi den var Indre Missions første højskole.

— — —

Om en af mine gamle højskolekammerater, årgang 1903-04, skulle læse disse minderuner, da ville det glæde mig at erfare det.

Johan Nielsen,
Nørskovlund pr. Kjellerup.

Efterskrift

Da stoffet til dette julenummer skulle sendes afsted, var ovenstående med. Det var tilsendt os af Johan Nielsens søn. Johan Niel-

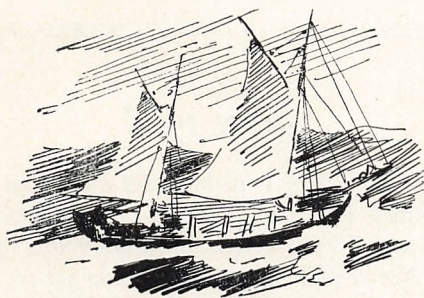
sen blev engang i efteråret ramt af en hjerneblødning, der lammede hans højre arm, men artiklen om skoleopholdet skulle skrives – og blev det.

At være sammen med Johan gav en højskolelærer tro på opgaven. Hvor var han præget af opholdet på Nr. Nissum. Jeg har glædet mig, hver gang han var her. Vi skulle selvfølgelig altid en tur ned til seminariebyen, for det var jo der, han havde oplevet højskolen. Han stod i stille andagt og så op på vinduet til det værelse, hvor han havde opholdt sig i de 5 mdr., for så mange år siden. Man kunne ligefrem se, hvordan minderne vældede frem, og smil og alvor prægede hans ansigt. Til daglig var han ikke af mange ord, men her, og når højskolen var på tale, kunne han blive veltalende.

I aften – efter at bladet er sat – modtog vi meddelelsen om, at Johan Nielsen er død. Måtte disse hans sidste optegnede minder om højskolen tale des stærkere til os, der endnu lever. Højskolen er ikke en eksamensskole, men en oplevelse. Hvilket ansvar at være elev og lærer et sådant sted.

Ære være Johan Nielsens minde.

Tbs. M.

Det værste et menneske kan gøre mod sig selv er at gøre uret mod andre.

*Henrik Ibsen.
(1828–1906).*

Det glade budskab

Men det skete i de dage, at en befaling udgik fra kejser Augustus, at alverden skulle skrives i mandtal.

Snart lyder det gamle juleevangelium atter for os om Jesus, Guds søn, der kom til verden som et lille barn, der blev svøbt og lagt i en krybbe. Endnu engang skal vi fejre jul og glæde os over julens evangelium.

Det glade budskab om, at Guds søn kom til verden for at frelse os. Julen er lysets og glædens fest. Vi tænder lys i juletræet, og vi er alle med til at sprede glæde med vore gaver. Julen er lys og glæde, lad blot lyset og glæden fylde os, men lad der også blive plads til en tak. Lad ikke alt det ydre ved julens fest optage dig så meget, at du ikke får sagt tak til Gud, fordi Han lod det blive jul på jord.

Alt for mange mennesker glemmer, hvem det er de fester for – og glemmer at takke.

Kan du huske, hvad hyrderne gjorde, da de vendte tilbage til marken? De takkede Gud for alt, hvad de havde hørt og set! Først når vi mennesker husker at takke, bliver det for alvor jul for os.

Nu, så lad til Ham os fare,
mange, få, store, små,
i en samlet skare!
Ingen tør ved rejsen gyse,
Jesu navn som en bavn
vil på vejen lyse.

Med dette sendes alle bladets læsere ønsket om en glædelig jul og et velsignet nytår.

En særlig hilsen til alle fra 1954.

Johanne Madsen (f. Dahl).

Advent 1943

Advent 1968

Ved et besøg med eleverne i Frihedsmuseet i sidste uge vældede minderne frem fra de 25 år.

Jeg prøver at fastholde situationen fra dec. 1943. På Nr. Nissum Højskole og Efterskole, hvor jeg da var, havde vi lige fået begyndt godt efter 3. november, og netop en måned efter måtte vi ud med 24 timers varsel, og en „anden flok unge mænd“ indtog vore elevens pladser. Krigen og dens følger var pludselig en personlig ting, ens hverdag var som splintret, den nærmeste fremtid uvis – som hele landets. Angsten, uvisheden blev understreget, og det var, som om mørket ikke alene i naturen, men også i selve livet, blev tættere, og håbet og glæden fortrængt af det onde. Hvor var juleevangeliet, som vi kender det fra Lukas ev.: „Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket“. Var det at finde? Ja, men bag mørkelægning og restriktioner – selv de fattige julelys måtte afskærmes – men glæden, disse lys fortalte om, kunne ikke skjules, og en og anden oplevede måske endda, at lysene strålede ekstra stærkt og varmt på den mørke baggrund.

Advent 1968. Igen midt i en flok elever, denne gang ved afslutningen af et kursus. De ydre rammer er så modsatte, som de kan

være, sikre økonomiske kår – især på baggrund af 30'ernes arbejdsløshed og krigens sparetider. Velfærd i ordets bedste forstand, overflod og lys og frihed overalt.

Hvor er juleevangeliet i en velfærdsstat. Er det der? Ja – men ofte skjult af lys – pragt – gaver – spekulationer og bekymringer for – for hvad? Dagen og vejen og fremtiden trods velfærd!

Juleevangeliet er ikke en skat, som kan opbevares skjult og fremvises ved højtidelige lejligheder. Nej, juleevangeliet må være synligt til enhver tid og ved enhver lejlighed, så det kan ses og høres af alle. På de betingelser kom det hin julenat ind i verden, og således er det meningen, det skal bringes videre af skrøbelige mennesker, der selv har modtaget det med besked om at bringe det videre som i hine år, da det lød: „Budstikken kommer, budstikken går, rid i nat“. Enhver vidste, at det gjaldt liv og død, hvis det ikke blev bragt videre!

Lad dette budskab minde os om vor opgave i lyse og i mørke tider og om, at det står fast i gode som i onde kår!

En glædelig jul og et godt nytår ønskes alle „gamle“ medarbejdere og elever af

„Mikkel“,

Sygeplejehøjskolen, Faarevejle.

Julen 1968

Med tak tænker vi på året, der snart er gået, og med forventning ser vi i denne mørke tid hen til lysets komme, med bøn i vort sind tænker vi på dem, der skal holde jul på en slagmark, i fangenskab af mørke eller sult. Gud give dem, jer og os alle, at stjernen fra Betlehem må stråle så stærkt, at vi kan finde vej til julens Herre.

Hermed ønsker vi alle bladets læsere en god og velsignet jul og et godt nytår.

Familien Vestergaard.

Juleferie - nye elever

Har disse to ting overhovedet noget med hinanden at gøre?

Absolut JA.

Man kan udmærket bruge julesammenkomster til at sige noget om højskole- eller efterskoleophold og gerne antyde, at *min* gamle skole er begge dele. Jeg møder til tider spørgsmålet: „Er det da rart at have disse to skoleformer under samme tag?“ Mit svar er: „I vore foreninger osv. samler vi unge fra 15 år og opefter. Hvorfor skulle vi da ikke gøre det samme på en skole“.

Selvfølgerlig giver det problemer, men ærligt talt. Findes der en skole, hvor der ikke er problemer? Jeg tror, at fordelene er større end ulemperne, dvs. at jeg gerne ser fortsættelsen af højskole og efterskole her i Nr. Nissum.

Forsommerkursus på højskolen har så mange tilmeldelser, at holdet er sikret, men vi ville da gerne have så mange elever som muligt (april-juni).

Efterskolen med 8.-9. og 10. kl. rører meget på sig. Vi ville så nødig skuffe gamle elever, der har børn, som gerne skulle på skole til sommer. Vi så gerne, at sådanne henvender sig snarest ind i det nye år. Dette er ikke for falsk reklameskyld, men for at vi alle kan være tilfredse – og hvem ved – tager forespørgslerne af, kan det jo være, at der er god plads til sommerferien. Så spændende er det at være lærer og forstander på en skole. Næsten ligeså spændende som alle andre erhverv.

Tbs. M.

Nyt program tilsendes på forlangende.

Siden sidst

November var en kort måned. Sådant opfattede jeg de 30 dage, den varede.

De nye elever i såvel højskole som i efterskolen faldt hurtigt til, og alt går nu som „i gamle dage“. De nye hold har også valgt medlemmer til „Avisredaktion“ og „Elevråd“, og de har allerede mærket ansvaret ved selv at være ansvarlige ved f. eks. underholdningen, bestemmelser om skoleudflugt m. m.

Vi har været til møde i Limfjordshallen ved Lemvigkredsens Indre Mission og M og K's store møder. Det var en oplevelse at se den store hal fyldt.

Vi havde Finn Allan Petersen som taler ved et Ydre Missions møde. Der var ca. 125 gæster, så vi var en stor flok.

Lemvigkredsens IA har holdt udtagelsesstævne i hallen. Vi havde selv stillet et hold imod dem, så der var rigtig håndbold. Vi har med samme baggrund haft besøg af et pigehold fra Jegindø (meget stærkt hold).

Peter og Josef har travlt ude i have og mark, men nu er de ved at være færdige. Det ser godt ud, når alt er klar til vinterens komme.

Læs andet sted om forårskursus og efterskolens kursus.

Stof modtages stadig.

Tbs. M.

Vore elever

Øverste række fra venstre: Niels Peder Fly, Svenstrup – Erik Kirkeby, Bøvling – Eigil Jensen, Skive – Lars Poulsen, Humlum – Svend Åge Ulrich, Skovlund – Mogens Poulsen, Bedsted – Ole Nielsen, Rønde – Johannes Kjærgård, Jelling – Ruth Christensen, Dollerup – Peter Gade, Hvidbjerg – Thomas Normark, Søndbjerg – Verner Madsen, Herlev – Kristen Skov, Taulov – Jens Otto Uggerhøj, Vrå – Søren Christensen, Bedsted – Bent Just, Viium – Kristian Villensgård, Bøvling – Vagn Præstholm, Vind.

2. række fra venstre: Mary Kristensen, Sunds – Marie Bækgård, Vorgod – Bodil Larsen, Vodskov – Mette Winther Christensen, Flynder – Agnethe Christensen, Vinderslev – Mette Kristiansen, Aulum – Ellen Birkmose, Bonnet – Anna Karin Jacobsen, Linde, Spentrup – Herluf Smedsgård, Bøvling – Henrik Knudsen, Lomborg – Henning Sørensen, Skjoldborg – Carl Peder Østerby, Lomborg – Bjarne Jacobsen, Haderup – Jørgen Poulsen, Nr. Nebel – Hans Erik Mølgård, Sundby, Thy.

3. række fra venstre: Ulla Jensen, Nees – Bente Bech, Møldrup – Lis Sørensen, Struer – Esther Larsen, Hørdum – Hanne Ø. Nielsen, Snedsted – Ruth Nielsen, Hodsager – Elly Christiansen, Fur – Kirsten Nielsen, Dollerup – Anni Michelsen, Sunds – Krista Clausen, Barde – Ruth Korshøj Nielsen, Barde – Finn Madsen, Rønbjerg – Lene Pedersen, Bjerringbro – Tove Kristensen, Vinding – Kristine Jensen, Grønland – Bodil Bærentsen, Vinding – Lili Dalgård, Tvis.

4. række fra venstre: Grethe Østergård, Vildbjerg – Birthe Kristensen, Aulum – Britta Hedegård, Sønderhå – Karen Krabbe Nielsen, Grønland – Ellen Ladegård, Fur – Tove Bak, Sinding – Edel Lysgård Pedersen, Herning – Jonna Skov, Sunds – Mona Hvass, Nykøbing M – Dagny Detlefsen, Bolderslev – Børge Holmgård, Sædding – Verner Meinz, Ydby – Ejner Lystbæk Jensen, Lomborg – Erik Jensen, Hejnsvig – Dorte Nielsen, Durup – Anna Marie Jensen, Struer – Kirsten Jørgensen, Vinderup – Preben Christensen, Vestervig.

5. række fra venstre: Karen Jeppesen – Lillian Larsen – Grethe Jensen – Else Kold – Anna Grethe Madsen – Rigmor Skovgård – Ole – Ragnhild Vestergård – Else – Lene – Ellen Mogensen – Thomas Mogensen – Edel Juhl – Ejvind Juhl – Vagn Markussen – Arne Rasmussen – Otto Grønbæk.

Nederste række fra v.: Benny Pedersen, Herning – Henning Vemmelund, Givskud – Hans Østergård, Resen – Jan Jepsen, Bøvling – Verner Mortensen, Sdr. Rind – Andreas Krægpøth, Nr. Nebel – Peder Tønder, Skrydstrup – Jens Brunsgård, Nr. Nissum – Charles Fihl, Sevel – Orla Christensen, Astrup, Skiern.

Hvad skal vi læse i julen?

Jeg vil gerne anbefale alle de gængse julehefter, der udkommer fra vore forlag. De plejer at have god underholdning, og dertil kommer, at deres underholdning er på et plan, der kan berige livet – modsat så meget af den litteratur, der i dag falbydes fra alle mulige „forretninger“ og forlag.

LOHSES FORLAG

Christian Bartholdy: Tid.

En lille bog på 54 sider, der hurtigt kan læses, men som ikke kan glemmes. Det er lang tid, siden jeg har været mere optaget af at tænke – end af at læse. Kort og godt: *En inspirationskilde.*

Jobs. Müller: Lys i skyggers land.

Endnu en lille bog – 46 sider – der indeholder 8 små kapitler om ovenstående emne. Nærmere betegnet handler den om julen.

David Wilkerson: Tolv engle fra helvede.

Bogen skildrer 12 unges skæbne og giver rystende nærbilleder af narkomaniens legemlige og sjælelige kvaler og af dens ødelæggelser. Læs den og se „et tidsbillede“.

Læsesalen

✧ Højskolepost

Vore møder

- 27. december: Fabjerg. A. Kr.
- 28. december: Harboøre. A. Kr.
- 28. december: Aulum. O. G.
- 30. december: Struer KFUM. A. Kr.
- 16. januar: Vandborg. A. Kr.
- 23. januar: Mejrup. A. Kr.

Vandremapper, der besøgte os

Efterskolens 65/66.
Forårsholdet 1968.

Lørdag d. 11. januar i Hjallerup

Forstander Hansen, Østsvendssyls Ungdomsskole, taler om: „Kristen Kold og vor tid“.

Hver onsdag aften

er der højskoleaften i Bethesda, København.

Brevduen sommeren 1931

efterlyses. Evt. oplysninger sendes til: Mary Jensen, Ølby skole, pr. Struer.

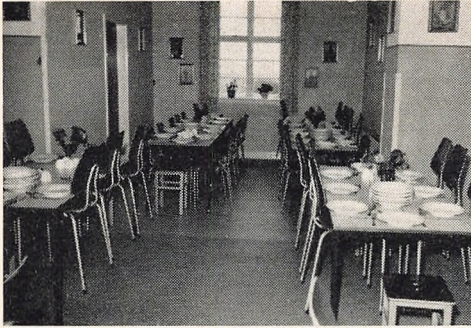
Adresseforandringer

Sommerskolen:

- 1966 Frk. Jytte Vejrsø Olesen, De gamles Hjem, 7570 Vemb.
- 1966 Frk. Jytte Smith, Fjeldstervang, 6933 Kibæk.
- 1965 Fru Ida Strøm Olsen, Hedemarksvej 26³, 2620 Albertslund.
- 1965 Sygeplejerske, frk. Inger Fjordvald, Toftebo 2², Skovgade 27, 7100 Vejle.
- 1962 Fru Agnes Hummellose, Allégade 2 st. th., 7500 Holstebro.
- 1962 Fru Else Søgård Andersen, Hummellosegård, Sdr. Hjerm, 7560 Hjerm.
- 1960 Frk. Marie Bendsen, Søsterhjemmet, Kolonien Filadelfia, 4293 Dianalund.
- 1959 Frk. Ellen Laursen. – Fru Ellen Madsen, Vibholmhus, Tvis, 7500 Holstebro.
- 1958 Frk. Frida Jensen, Udby Behandlingshjem, 5580 Nr. Aaby.
- 1954 Fru Birgit Andreassen, Glentevej 10, Slukefter, 5461 Korup.
- 1939 Søster Emma Villesen, Torvegade 49¹, 6700 Esbjerg.

Vinterskolen:

- 67-68 Frk. Lisbeth Pedersen, Ll. Hedegård, Vinding, 7550 Sørvad.
- 67-68 Jakob G. Bjerre, c/o Sigfred Jensen, Overby, 6934 Skarrild.

Et kig ind i den nye spiseafdeling

- 67-68 Frk. Elly Ejlersen, Thorsvej 18, 8800 Viborg.
 66-67 Anders Ove Andersen, Landbrugsskolen, 7200 Grindsted.
 66-67 Frk. Anne-Lise Nielsen, Centralsygehuset, Østergade, 6700 Esbjerg.
 66-67 Gustav Byskov Nielsen, Nr. Birkild, Asp, 7600 Struer.
 66-67 Anton Nygård, „Mellerupgård“, Mellerup, 8900 Randers.
 66-67 Erik Jørgensen, St. Lysgård, 7480 Vildbjerg.
 65-66 Hr. Henning Kjeldsen, Rønde kursus, 8410 Rønde.
 65-66 Hr. Knud Storm, plejeelev, Vestervænget 46, st. th., 4000 Roskilde.
 65-66 Karl Erik Nielsen, Skovbølling, 7070 Pjedsted.
 65-66 Preben Steffensen, Skærbæk, 6932 Troldhede.
 65-66 Martin Søgård, Højtofte 11, 7760 Hurup, Thy.
 64-65 Hr. Christian Rask, Mallingsgård, 8620 Kjellerup.
 64-65 Svend Bisgård, Høngbjerg, Skinnerup, 7700 Thisted.

- og her ses den gamle spisesal fra den nye

Vi mangler en ung pige

En af vore dygtige unge piger forlader os 1. januar 1969 begrundet uddannelse til sygemedhjælper. Kan I hjælpe os med at finde en, der vil afløse hende her.
 Ellen og Ths. Mogensen.

- 64-65 Frode Ebbesen Møller, c/o Egon Nørgård, Højgård, Rønbjerg, 7800 Skive.
 64-65 Hans Jørgen Bendsen, Jørsby, Sejerslev, 7900 Nykøbing M.
 63-64 Erling Rasmussen, Svenstrup, 7840 Højslev.
 63-64 Orla Møller, c/o Henry Møller, Egebjerg, 7830 Vinderup.
 63-64 Christian Jensen, Hammerum Landbrugs-skole, 7420, Hammerum.
 63-64 Niels Juul Lauridsen, Strandboulevarden 30, værelse 96, 2100 København Ø.
 62-63 Knud E. Mikkelsen, Hammerum Landbrugs-skole, 7420 Hammerum.
 62-63 Jens V. Kristensen, Egegården, Redsø, 9500 Hobro.
 62-63 Peder Vester, Nr. Nissum højskole, 7620 Lemvig.
 62-63 Bent Nielsen, Vestergård, 8670 Låsby.
 62-63 Gunnar Worm, Ingemannsvej 29, 5000 Odense.
 61-62 Bjarne Pedersen, 6972 Grønbjerg.
 61-62 Birgith og Ove Madsen, „Østerlide“, 8642 Grauballe.
 61-62 Leif Bjarne Pedersen, Kjærgård, Grønbjerg, 6972 Ringkøbing.
 60-61 Thorkild Nielsen, Lundtoftevej 31, 4293 Dianalund.
 58-59 Lærer Jens Otto Mose, Ungdomsskolen, 9330 Dronninglund.
 57-58 Ing. Villads Haaning Andersen, Øster Alle 42, 6500 Vojens.
 56-57 Jens Jensen, Søndergade 16, 4690 Haslev.
 55-56 Gunnar Andersen, Bragelsgård, Tranum, 9460 Brovst.
 52-53 Niels F. Grauslund Pedersen, Bækvej 7, 8260 Viby J.
 Fhv. mejeribestyrelse Hald, Gårslev skole, 7080 Børkop.
 42-43 Lærer Børge Tønning, Dortheasvej 12, 7080 Børkop.

Udgivet af Nr. Nissum højskoles elev- og venneforening - Redigeret af forstander Ths. Mogensen.

CHRISTENSENS BOUTRYKKERI STRUER 20725